

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 985

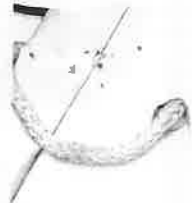
31-01-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വന്യജീവി ആക്രമണം തടയാൻ നടപടി

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ. സേവ്യർ ചിറ്റിലപ്പിള്ളി		ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ (വനം-വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	<p>വന്യജീവി ആക്രമണം തടയാൻ വനം വകുപ്പ് എസ്.ഒ.പി. (സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിങ് പ്രൊസീജിയർ) തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; അവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാമോ;</p>	(എ)	<p>പ്രിൻസിപ്പൽ ചീഫ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (വൈൽഡ് ലൈഫ്) & ചീഫ് വൈൽഡ് ലൈഫ് വാർഡന്റെ 05.06.2023-ലെ WL1-3591/2023 നമ്പർ കത്ത് പ്രകാരം, വന്യമൃഗങ്ങൾ ജനവാസ മേഖലയിലിറങ്ങി പൊതുജനങ്ങളുടെ ജീവൻ ഭീഷണിയുയർത്തുന്ന സാഹചര്യം നേരിടുന്നതിന് വേണ്ടി സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് പ്രൊസീജിയർ തയ്യാറാക്കി വനം വകുപ്പിലെ എല്ലാ ഓഫീസിലും നൽകിയിട്ടുള്ളതാണ്. സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് പ്രൊസീജിയറിന്റെ പകർപ്പ് അനുബന്ധം-1 ആയി ചേർത്തിട്ടുണ്ട് .</p>
(ബി)	<p>24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ടോൾഫ്രീ നമ്പർ നിലവിൽ ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയത് അറിയിക്കാമോ;</p>	(ബി)	<p>വനം വകുപ്പാസ്ഥാനത്ത് 24 മണിക്കൂർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ടോൾ ഫ്രീ നമ്പർ ഉണ്ട്. (ടോൾ ഫ്രീ നമ്പർ : 1800 425 4733).</p>
(സി)	<p>ആർ.ആർ.ടി. (റാപിഡ് റെസ്പോൺസ് ടീം) യുടെ പ്രവർത്തനം ഏതെല്ലാം ഹോട്ട്സ്പോട്ടുകളിലേക്കാണ് നിലവിൽ വ്യാപിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	(സി)	<p>കേരള വനം വകുപ്പിനു കീഴിലെ വിവിധ ഡിവിഷനുകളിലായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആർ.ആർ.റ്റി - കളുടെ പ്രവർത്തന മേഖല സംബന്ധിച്ച വിവരം അനുബന്ധം-2 ആയി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

ക്രമ നം	ആർ.ആർ.റ്റി - യുടെ പേര്	പ്രവർത്തന മേഖല
1.	കാസർഗോഡ്	കാസർഗോഡ് ജില്ല
2.	കണ്ണൂർ	കണ്ണൂർ ജില്ല
3.	കോഴിക്കോട് (താമരശ്ശേരി)	കോഴിക്കോട് ജില്ല
4.	വയനാട് (സുൽത്താൻ ബത്തേരി)	വയനാട് വൈൽഡ്‌ലൈഫ് ഡിവിഷൻ, വയനാട് സൗത്ത് ഡിവിഷൻ
5.	കൽപ്പറ്റ	വയനാട് സൗത്ത് ഡിവിഷൻ, വയനാട് നോർത്ത് ഡിവിഷൻ
6.	നിലമ്പൂർ	മലപ്പുറം ജില്ല
7.	മണ്ണാർക്കാട്	മണ്ണാർക്കാട് റെയിഞ്ച്, ഭവാനി റെയിഞ്ച്, അഗളി റെയിഞ്ച് (വെസ്റ്റേൺ സ്റ്റോപ്പ്സ്).
8.	അട്ടപ്പാടി	അഗളി റെയിഞ്ച്, അട്ടപ്പാടി റെയിഞ്ച്
9.	പാലക്കാട്	നെൻമാറ ഡിവിഷൻ, പാലക്കാട് ഡിവിഷൻ, പറമ്പിക്കുളം ടൈഗർ റിസർവ്വ്
10.	ചാലക്കുടി	തൃശൂർ ജില്ല, മലയാറ്റൂർ വനം ഡിവിഷൻ
11.	പീരുമേട്	പെരിയാർ ഇൗസ്റ്റ്, പെരിയാർ വെസ്റ്റ്, കോട്ടയം വനം ഡിവിഷൻ
12.	മൂന്നാർ	മൂന്നാർ, മറയൂർ, മാങ്കുളം വനം ഡിവിഷൻ, മൂന്നാർ വൈൽഡ്‌ലൈഫ് ഡിവിഷൻ
13.	റാന്നി	ആലപ്പുഴ ജില്ല, കോന്നി ഡിവിഷൻ, റാന്നി ഡിവിഷൻ
14.	പുന്നലൂർ	കൊല്ലം ജില്ല
15.	പേപ്പാറ	തിരുവനന്തപുരം ജില്ല

**STANDARD OPERATING PROCEDURE
TO DEAL WITH EMERGENCY ARISING DUE TO
STRAYING OF WILD ANIMALS CAUSING
THREAT TO HUMAN LIFE IN
HUMAN INHABITED AREAS**

KERALA FOREST DEPARTMENT

2023

**STANDARD OPERATING PROCEDURE TO DEAL WITH
EMERGENCY ARISING DUE TO STRAYING OF WILD ANIMALS
CAUSING THREAT TO HUMAN LIFE IN HUMAN INHABITED AREAS**

1. **Title:** Standard Operating Procedure to deal with emergency arising due to straying of wild animals (other than tiger and leopard) causing threat to human life in human inhabited areas.
2. **Subject:** Dealing with emergency arising due to straying of wild animals in human dominated landscapes.
3. **Reference:** Advisories of Ministry of Environment, Forests & Climate Change, National Tiger Conservation Authority/Project Tiger on the subject.
4. **Purpose:** To ensure that straying wild animals are handled in the most appropriate manner to avoid casualty/injury to human beings, property and the problematic wild animal in question.
5. **Short summary:** This Standard Operating Procedure (SOP) provides the basic, minimum steps which are required to be taken at the field level for dealing with incidents of wild animals straying in human dominated landscapes.
6. **Scope:** The SOP applies to all forest field formations in Kerala where such incidents occur.
7. **Responsibilities:** The Range Forest Officer concerned will be the Incident Commander by default, for all incidents related to straying of wild animal in human inhabited areas causing danger to life and property of local people. Range Forest Officer can delegate the role of Incident Commander to Senior Deputy Range Forest Officer/Senior Section Forest Officer under his responsibility and supervision for a maximum of one hour on receipt of information regarding the occurrence of wild

animal attack on human beings. The nearest Rapid Response Teams shall be deployed in the area within no time for driving the problematic animal away from human inhabited area. In case of threat to human /public, the Divisional Forest Officer concerned shall reach the site at the earliest and take over the Incident Command. The information regarding threat to human/human casualty/risk should immediately be brought to the notice of the Circle Officer concerned and Chief Wildlife Warden, Kerala. If required, additional staff from other Ranges/Divisions shall be deployed to manage the situation. The Assistant Forest Veterinary Officers under the Circle Officer shall be engaged to implement the order issued by the Chief Wildlife Warden. In case of human causality/risk, the Circle Officer shall reach the site at the earliest, analyze the situation take over the incident command. If the Circle officer concerned is not available then the Link Officer 1 shall take over the incident command. In case, both the above officers are not available, the Link Officer 2 shall take over the incident command. The list of Circle Officers and their Link Officers are given in **Annexure**.

8. Suggested field actions to deal with strayed wild animals

- (a) At the outset, constitute a Committee immediately for technical guidance and monitoring on day-to-day basis, as under:-
- i. A nominee of the Chief Wildlife Warden
 - ii. A nominee of the Circle Officer concerned
 - iii. A veterinarian
 - iv. Local NGO representative
 - v. A representative of the Panchayath
 - vi. The DFO concerned
- (b) Establish identity of the problematic wild animal by comparing camera trap photographs and find out the source area of the animal.

- (c) Collect recent cattle / livestock depredation or human injury / fatal encounter data, if any, in the area. If it is an area historically prone to such incidences, detailed research work has to be carried out in order to assess the reasons for the frequent human-wild animal conflict situations in the area.
- (d) Set up camera traps where the frequency of problematic animal's movement is more.
- (e) Proactively involve District Collector /DM and SSP/ SP of the area to maintain law and order in the area, besides avoiding crowding by local mobs. Acquaint them with human-wild animal conflict issues and guidelines issued by MoEF & CC to deal with the situation.
- (f) In all instances of wild animals straying into a human dominated landscape, the district authorities need to ensure law and order by imposing section 144 of the Cr.Pc. This is essential to avoid agitation/excited local people surrounding the animal spot which hampers capture operation, leading to serious injuries on people and staff. It is also necessary that police and local administration be involved at an early stage. Effective coordination with them is critical to control mobs which as has been seen in several instances, worsen the situation and lead to avoidable fatalities/tragedies.
- (g) Take help of the district level officials to alert the local people in the vicinity of the area having the spatial presence of the problematic wild animal.
- (h) If successive attempts of driving efforts fail, chemical immobilization of the problematic wild animal should be done by an expert team having a veterinarian, as per the order issued by

the Chief Wildlife Warden, Kerala.

- (i) In case, the tranquilized, problematic wild animal is found to be healthy in prime or young age without any incapacitation as confirmed/certified by the Committee as constituted at para (l), then it may be released in a suitable habitat away from human settlements, under intimation to the MoEF & CC.
 - (j) Under no circumstances, a wild animal should be eliminated by invoking the Wildlife (Protection) Act, 1972, if it is not habituated for causing human death.
 - (k) In case of a healthy wild animal is occupying a farm area/ private plantations or similar habitat, attempt should be made first to drive it to nearby forest area, while avoiding disturbance. If such operations fail, the animal should be captured through immobilization for release in deep forest.
 - (l) An authorized spokesperson of the Forest Department, should periodically update the media (if required) to prevent dissemination of distorted information relating to the operation/incidents. Distorted information can lead to further damage.
 - (m) It is important to have properly designed suitable cages and transport mechanism which causes least stress to the captured wild animal.
9. The SOP issued by National Tiger Conservation Authority shall be followed in case of straying Tigers/Leopards in human inhabited areas.

Annexure

List of Circle Officers and their Link Officers

Circle Officers	Link Officer 1	Link Officer 2
Chief Conservator of Forests, Southern Circle, Kollam	Conservator of Forests (Social Forestry), Southern Region, Kollam	Conservator of Forests, Agasthyavanam Biological Park Circle
Chief Conservator of Forests, High Range Circle, Kottayam.	Chief Conservator of Forests (WL) & Field Director, Kottayam	Conservator of Forests (I & E), Kottayam
Chief Conservator of Forests, Central Circle, Thrissur	Conservator of Forests (Social Forestry), Ernakulum	Conservator of Forests (Eastern Circle), Palakkad.
Chief Conservator of Forests, Eastern Circle, Palakkad	Chief Conservator of Forests (WL) & Field Director, Palakkad.	Conservator of Forests (Central Circle), Thrissur.
Chief Conservator of Forests, Northern Circle, Kannur .	Chief Conservator of Forests (Social Forestry), Northern Region, Kozhikode	Chief Conservator of Forests (I & E), Kozhikode